

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра публічного права

*Затверджено
на засідання кафедри публічного права
Протокол №4 від 12.11.2024 р*

**ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Адміністративне право»**

Спеціальність: 081 Право

Освітня програма: 081.00.01. Право

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Київ 2024

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	Кафедра публічного права
Розробник: Сергієнко Н.А., професор кафедри публічного права	
ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Адміністративне право»	
Курс	II
Спеціальність	081 Право
Освітня програма:	081.00.01. Право
Форма проведення:	Письмова (тестування в системі ЕНК).
Тривалість проведення:	2 академічні години (1 год. 20 хв.)
Максимальна кількість балів	40 балів

Форма проведення: письмова, тестування в системі ЕНК за покликанням: <https://elearning.kubg.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=860136> (для заочної форми навчання); <https://elearning.kubg.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=860127> (для денної форми навчання). Тестове завдання складається з 40 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Критерії оцінювання екзамену:

Кількість балів	Значення оцінки
37-40 балів	Допущено не більше 3 помилок у тестових завданнях. Відповіді повні. Студент вільно володіє теоретичним матеріалом.
36-30 балів	Допущено не більше 10 помилок у тестових завданнях. Відповіді повні, з незначними неточностями. Студент володіє теоретичним матеріалом.
29-15 балів	Допущено не більше 15 помилок у тестових завданнях. Відповіді з суттєвими неточностями. Студент володіє теоретичним матеріалом на низькому рівні.
14-1 балів	Допущено більше 15 помилок у тестових завданнях. Відповіді з суттєвими неточностями. Студент не володіє теоретичним матеріалом.

Загальна оцінка за дисципліну формується наступним чином: до оцінки за семестр, яка становить від 35 до 60 балів, додаються результати екзамену від 1 до 40, що загалом становить максимум 100 балів.

Компетентності, якими мають володіти студенти після вивчення дисципліни «Адміністративне право»:

Загальні компетентності (ЗК) –

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

РН:

РН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

РН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

РН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

РН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Предмет, метод і принципи адміністративного права.
2. Система адміністративного права та його місце у правовій системі України.
3. Зміст науки адміністративного права (адміністративно-правової науки) та її зв'язок з науками про управління.

4. Навчальний курс адміністративного права.
5. Джерела адміністративного права.
6. Адміністративне законодавство та форми його систематизації (інкорпорація, кодифікація, консолідація).
7. Управління: загальне поняття і соціальна природа.
8. Поняття державного та публічного управління у широкому і вузькому розумінні. Співвідношення державного управління і виконавчої влади.
9. Державне регулювання і державне управління: співвідношення понять.
10. Поняття і структура норм адміністративного права.
11. Дія норм адміністративного права у часі, просторі та за колом осіб.
12. Види адміністративно-правових норм.
13. Поняття і форми реалізації адміністративно-правових норм.
14. Адміністративно-правові відносини: поняття і зміст адміністративно-правових відносин; юридичні факти виникнення, зміни та припинення цих правовідносин; види адміністративно-правових відносин.
15. Поняття і види суб'єктів адміністративного права.
16. Поняття адміністративної правосуб'єктності та адміністративно-правового статусу.
17. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права: поняття та види органів виконавчої влади; Президент України і система органів виконавчої влади; Кабінет Міністрів України; центральні органи виконавчої влади; місцеві органи виконавчої влади та інші суб'єкти адміністративного права.
18. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права.
19. Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права.
20. Громадяни як суб'єкти адміністративного права та їх права, обов'язки.
21. Адміністративно-правові гарантії прав громадян.
22. Адміністративно-правовий статус іноземців, осіб без громадянства, біженців.
23. Особливості процедури набуття статусу біженця.
24. Адміністративно-правовий статус об'єднань громадян.
25. Основні риси адміністративно-правового статусу підприємств, установ, організацій.
26. Особливості адміністративно-правового статусу службовців державних органів і органів місцевого самоврядування: поняття державної служби, її принципи та види; поняття посади (державна посада, посада державного службовця, політична посада), посадової особи та службової особи, класифікація посад; загальна характеристика служби в органах місцевого самоврядування; основні складові елементи інституту державної служби: проходження державної служби, соціальне забезпечення державних

службовців, дисциплінарна відповідальність держаних службовців.

27. Поняття і види форм державного управління.
28. Поняття, види, чинність правових актів управління; вимоги, що ставляться до них. Адміністративні договори.
29. Поняття та види методів державного управління.
30. Поняття адміністративного примусу.
31. Класифікація заходів адміністративного примусу.
32. Адміністративно-запобіжні заходи.
33. Заходи адміністративного припинення.
34. Контроль з боку органів законодавчої влади, Президента України та органів виконавчої влади.
35. Контроль з боку спеціалізованих контролюючих органів.
36. Контроль з боку представницьких органів місцевого самоврядування.
37. Судовий контроль.
38. Адміністративний нагляд.
39. Звернення громадян як спосіб забезпечення законності і дисципліни в державному управлінні.
40. Громадський контроль.
41. Поняття, принципи, структура адміністративного процесу.
42. Відокремлення адміністративного процесу від інших видів юридичної процесуальної діяльності.
43. Адміністративна юрисдикція.
44. Адміністративна юстиція та система адміністративних судів в Україні.
45. Загальна характеристика адміністративного судочинства України.
46. Адміністративні провадження: поняття, класифікація, стадії.
47. Неюрисдикційні адміністративні провадження та окремі їх види: реєстраційні провадження; дозвільні провадження; контрольні провадження.
48. Юрисдикційні адміністративні провадження.
49. Провадження у справах про адміністративні правопорушення.
50. Поняття та принципи адміністративної відповідальності.
51. Адміністративні стягнення: поняття, їх класифікація та порядок накладення.
52. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).
53. Обставини, що пом'якшують, обтяжують адміністративну відповідальність.
54. Загальна характеристика адміністративної відповідальності фізичних осіб: відповідальність громадян; відповідальність іноземців, осіб без громадянства; відповідальність неповнолітніх; відповідальність посадових осіб; відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів.
55. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб

за українським законодавством.

56. Адміністративний проступок (правопорушення) як підстава адміністративної відповідальності.

57. Правовий аналіз об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта, суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення.

58. Види адміністративних правопорушень.

59. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління.

60. Запровадження сучасної системи місцевого самоврядування.

61. Розробка та запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг.

62. Організація на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. Створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів. Запровадження раціонального адміністративно територіального устрою.

63. Створення нової правової бази, що регламентуватиме державне управління в Україні.

64. Формування нових інститутів, організаційних структур та інструментів здійснення державного управління.

65. Кадрове забезпечення нової системи державного управління.

66. Зміцнення та формування нових фінансово-економічних основ функціонування державного управління.

67. Наукове та інформаційне забезпечення системи державного управління, формування механізмів наукового та інформаційного моніторингу її функціонування.

68. Організація державного управління у сфері економіки: його суб'єкти. Загальна характеристика адміністративно-правового регулювання у сфері економіки, промисловості, АПК, транспорту, фінансів.

69. Основи державного управління банківською системою.

70. Адміністративно-правове регулювання у сферах національної безпеки та охорони державного кордону.

71. Організація державного управління у сфері внутрішніх справ та оборони.

72. Організаційно-правові засади управління юстицією.

73. Повноваження Міністерства юстиції України та його органів. Реєстрація актів цивільного стану. Організація нотаріальної служби. Органи юстиції та адвокатура.

74. Загальна характеристика державного управління у сфері закордонних справ.

75. Суб'єкти державного управління у соціально-культурній сфері.

76. Адміністративно-правове регулювання у сфері соціальної політики.

77. Державне управління у сфері культури та охорони здоров'я.

78. Організація державного управління у сфері освіти, науки, молоді

та спорту.

79. Адміністративно-правовий вплив на міжгалузеві сектори системи державного управління. Поняття та складові інформаційних ресурсів у державному управлінні.

80. Організаційно-правові засади управління інформаційними ресурсами.

81. Система органів управління інформаційними ресурсами.

82. Суб'єкти державного управління охороною праці, стандартизацією, суб'єкти державного управління в сфері охорони навколишнього природного середовища.

Рекомендовані джерела для підготовки до екзамену:

Базові

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.
2. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-VII.
3. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року № 3166-VI.
4. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року № 586-XIV.
5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР.
6. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI.
7. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року № 3671-VI.
8. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII.
9. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III.
10. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24 серпня 2023 року № 3354-IX.
11. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV.
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X.
13. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17 лютого 2022 року № 2073-IX.
14. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV.
15. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 року № 2806-IV.
16. Про схвалення Концепції реформування місцевого

самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р.

17. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 року № 157-VIII.

18. Положення про Міністерство економіки України: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 р. № 124).

19. Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України: постанова Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 р. № 124.

20. Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України: постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 р. № 460 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2022 р. № 1400).

21. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375.

22. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV.

23. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII.

24. Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року № 1777-XII.

25. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справи України: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878.

26. Про затвердження Положення про Міністерство оборони України: постанова Кабінету Міністрів України від 6 листопада 2014 р. № 671 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 р. № 730).

27. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 228.

28. Про затвердження Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні: наказ Міністерства юстиції України від 18.10.2000 № 52/5.

29. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року № 3425-XII.

30. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ: постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 281.

31. Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України: постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423.

32. Деякі питання діяльності Міністерства культури та інформаційної політики: постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 р. № 885.

33. Про затвердження Положення про Міністерство охорони

здоров'я України: постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 90).

34. Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України: постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630

35. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.

36. Загальне адміністративне право. Видання друге. Підручник. Автори: Бевзенко В.М., Коломоєць Т.О., Миронюк Р.В., Мельник Р.С., Лученко Д.В., Радишевська О.Р., Гриценко І.С., Кравченко М.Г., Школик А.М., Шлоєр Б., Белікова М.І., Георгієвський Ю.В., Корнута Р.І., Куйбіда Р.О., Міхровська М.С., Приймаченко Д.В., Проневич О.С., Тимощук В.П. Одеса. Видавничий дім "Гельветика". 2023. 688 с.

37. Адміністративний процес України : теорія, практика : Підручник. Заг. ред. д. ю. н., проф. Бевзенка В. М. Пер. з нім. і адапт. Рижкова Г. В. Київ : ВД «Дакор», 2020. 1346 с.

38. Адміністративний процес України (у схемах) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. В. Колеснікова, А. В. Солонар. Суми : Сумський державний університет, 2019. 108 с

39. Адміністративне процесуальне право: навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 320 с.

40. Діхтієвський П. В. Адміністративне право України. Підручник. К. Видавництво «Людмила». 2023. 772 с.

41. Адміністративне право : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. 179 с

42. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство): навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.

43. Адміністративне право і процес: теорія та практика правозастосування: монографія / Р. С. Мельник. - Херсон : Гельветика, 2019. 211 с.

44. Загальне адміністративне право : підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та ін.]; заг. ред. І.С. Гриценко. К. : Юрінком Інтер, 2017. 568 с.

45. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О. В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.

46. Ківалов С.В., Біла-Тіунова Л.Р. Загальне адміністративне право України. Підручник. К. Видавництво «Фенікс». 2023. 792 с.

47. Гаращук В.М., Шаповал Р.В. Адміністративне право. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Видавництво «Право». 2023. 238 с.

48. Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях). Навчальний посібник. К. Юрінком Інтер. 2024. 412 с.

49. Бородін І.Л. Адміністративне право України. Підручник. К. Алерта.2019. 547 с.
50. Адміністративне право України : підручник / В. В. Середа, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.
51. Болокан І. В. Реалізація норм адміністративного права: проблемні питання теорії та практики : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2017. 549 с.
52. Деякі питання Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів: постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 614.
53. Таран Є.І. Співвідношення понять «державне управління», «публічне адміністрування» та «публічне управління» у трансформаційних процесах України. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2020. Том 31 (70) № 2. С. 33-37.

Додаткові:

1. Сергієнко Н. А. До проблематики правового статусу органів державної виконавчої служби та виконавців. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 11. С. 65–69.
2. Сергієнко Н. А. Зміст та об'єкт правовідносин в системі органів державної виконавчої служби. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 7. С. 196–198.
3. Остапенко О. І., Ковалів М. В., Остапенко Л. О., Гулак Л. В. Адміністративне право України : навч. посіб. Львів, 2019. 354 с.
4. Тетарчук І., Дяків Т. Адміністративне право України : навч. посіб. для підготовки до іспитів. К. : Центр навчальної літератури, 2020. 214 с.
5. Леонович М.Ю. Особливості публічної служби у правовій державі. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 1. С. 405-406.
6. Дубіна О.М. Адміністративні правопорушення, що вчиняються неповнолітніми: аналіз статистики і судової практики. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 2. С. 257-260.
7. Литвин Н. А., Ярош А. О. Адміністративне судочинство як основний засіб прав та інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин. Наше право. 2020. № 1. С. 22–27.
8. Мельник Р. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях. К. : Юрінком Інтер, 2020. 308 с.
9. Сергієнко Н. А. Міністерство юстиції України та органи примусового виконання рішень: до питання правового статусу. Держава та регіони. Серія: Право. 2019. № 4 (66). С. 34–41.
10. Лук'янова А.В., Мещерякова В.Є., Ковтун М.С. Проблеми кадрового забезпечення органів державної влади на деокупованих територіях України та способи їх вирішення. Юридичний науковий

електронний журнал. 2024. № 4. С. 395-398.

11. Махмурова-Дишлюк О. П. Видання адміністративних актів як інструментів публічного адміністрування забезпечення прав і свобод людини і громадянина в умовах російсько-української війни. Право і суспільство. 2024. № 1. Т. 2. С. 113-118.

12. Тернущак М. М. Специфіка адміністративної відповідальності окремих категорій осіб. Право і суспільство. 2023. № 4. С. 229-235.

13. Бондаренко В.А. Система та структура державного управління. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023. № 3. С. 250-255.

Екзаменатор:

Сергієнко Н.А.

Завідувач кафедри:

Власова Г. П.